

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 53/25

2025 m. balandžio 29 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-452/23 | *Fastned Deutschland*

Teisingumo Teismas detaliau paaiškina sąlygas, kuriomis koncesija gali būti pakeista nevykdant naujos suteikimo procedūros

Galimybė pakeisti, esant tam tikroms sąlygoms, koncesijos sutartį nevykdant naujos suteikimo procedūros taikoma ir koncesijai, kuri iš pradžių buvo suteikta „in house“ subjektui, bet vėliau koncesininkas privatizuotas

Kilus ginčui dėl galiojančių koncesijų eksploatuoti Vokietijos federalinių greitkelių pakelės aptarnavimo zonas išplėtimo įtraukiant teisę statyti ir eksploatuoti elektrinių transporto priemonių įkrovimo punktus, Teisingumo Teismui buvo užduotas klausimas dėl galimybės atlikti, esant tam tikroms sąlygoms, tokį išplėtimą nevykdant naujos koncesijų suteikimo procedūros. Teisingumo Teismas pripažino, kad tai, jog koncesija iš pradžių buvo suteikta *in house* subjektui, bet vėliau koncesininkas privatizuotas, neprieštaruoja tokiam išplėtimui. Nereikia tikrinti koncesijos pirminio suteikimo teisėtumo, jeigu pasibaigė jam ginčyti numatytas terminas. Sąlyga, kad „būtinybė [atlikti pakeitimą] atsirado“ dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, reiškia, kad dėl šių aplinkybių pradinė koncesija turi būti pritaikyta, kad būtų užtikrintas tinkamas tolesnis jos vykdymas.

Maždaug 90 % Vokietijos federalinių greitkelių pakelės aptarnavimo zonų eksploatuoja *Autobahn Tank & Rast* ir *Ostdeutsche Autobahntankstellen* pagal maždaug 360 su Vokietijos valstybe sudarytų koncesijos sutarčių¹. Vėliau ši valstybė šias galiojančias koncesijas išplėtė nevykdydama koncesijų suteikimo procedūros, įtraukdama į jas teisę šiose zonose statyti ir eksploatuoti elektrinių transporto priemonių įkrovimo punktus. *Fastned*², kuri Vokietijoje eksploatuoja tokius punktus, tai apskundė Vokietijos teismui.

1996–1998 m. laikotarpiu 280 iš šių 360 koncesijų ne konkurso tvarka buvo suteiktos ne ilgiau kaip 40-čiai metų minėtų dviejų eksploatuotojų pirmtakei³. Tuo metu šios pirmtakės visos akcijos priklausė Vokietijos valstybei, vėliau tos visos akcijos perduotos privačių asmenų nuosavybėn.

Fastned mano, kad koncesijų išplėtimas įtraukiant įkrovimo punktus yra negaliojantis, nes dėl jo turėjo būti vykdoma koncesijų suteikimo procedūra Europos Sąjungos mastu.

Vokietijos teismas Teisingumo Teismo paklausė dėl Europos Sąjungos teisės normų, reglamentuojančių koncesijų suteikimą, atsižvelgiant į tai, kad tam tikros vertės koncesijos iš esmės turi būti atvertos konkurencijai⁴.

Viena iš šių normų leidžia, esant tam tikroms sąlygoms⁵, pakeisti galiojančią koncesiją nevykdant naujos suteikimo procedūros, kai „būtinybė [atlikti pakeitimą] atsirado“ dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti. *Fastned* teigimu, ši norma netaikoma koncesijoms, kurios iš pradžių sudarytos nevykdant konkurso.

Teisingumo Teismas atsakė, kad nagrinėjama norma taikoma ir tuo atveju, kai koncesija iš pradžių buvo suteikta ne konkurso tvarka *in house* subjektui⁶ ir šios koncesijos dalykas pakeičiamas tada, kai koncesininkas nebeturi *in house* subjekto statuso. Pagal šią normą nereikalaujama, kad nacionaliniai teismai, kuriems pateiktas ieškinys dėl koncesijos pakeitimo panaikinimo, tikrintų pradinio koncesijos suteikimo teisėtumą, jei pasibaigė bet koks terminas šiam pradiniam suteikimui ginčyti.

Teisingumo Teismas dar patikslino, kad „būtinybė [atlikti koncesijos pakeitimą] atsirado“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, jeigu dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, reikia pritaikyti pradinę koncesiją, kad būtų užtikrintas tinkamas tolesnis jos vykdymas.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka, jeigu rengiama](#), nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎(+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Per *Autobahn des Bundes*, privatinės teisės reglamentuojamą bendrovę, kuri neatimamos nuosavybės teise priklauso Vokietijos Federacinei Respublikai.

² Iš pradžių *Tesla Germany* ginčijo koncesijų pakeitimus kartu su *Fastned*, bet vėliau ji pasitraukė iš bylos.

³ *Tank & Rast AG*.

⁴ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos [direktyva 2014/23/ES](#) dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014, p. 1).

⁵ Nagrinėjamoje nuostatoje numatyta, kad galimybė pakeisti koncesiją nevykdant naujos suteikimo procedūros siejama su trijų sąlygų tenkinimu. Pirmoji sąlyga apima du elementus: pirma, turi atsirasti aplinkybės, kurių pareiginga perkančioji organizacija negalėjo numatyti, ir, antra, dėl šių aplinkybių turi būti būtina daryti atitinkamos koncesijos pakeitimą. Antroji sąlyga reikalauja, kad dėl atitinkamo pakeitimo nepasikeistų bendras tam tikros koncesijos sutarties pobūdis. Pagal trečiąją sąlygą iš esmės reikalaujama, kad šios sutarties vertės padidėjimas neviršytų 50 % pradinės koncesijos sutarties vertės.

⁶ Tuo metu, kai buvo suteiktos 280 iš 360 nagrinėjamų koncesijų, pagal taikomas normas *in house* subjektu buvo laikomas subjektas: i) kurį perkančioji organizacija kontroliavo analogiškai kaip savo tarnybas; ir ii) kuris didžiąją dalį savo veiklos vykdė kartu su šia perkančiąja organizacija.